

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Társadalmi és pszichológiai stúdiók				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Szarvas Márton szarvas@mome.hu				
Kód: B-AE-501-1	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ESBA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 2-5. félév	Kredit: 5 (előadás és szeminárium együtt)	Tanóraszám: 24 Egyéni hallgatói munkaóra: 51
Kapcsolt kódok: -	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzust valamelyik B-AE-501-2 kódú kísérő szemináriummal együtt kell felvenni.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A hallgató a félév során megismerkedik az alapvető társadalomtudományos fogalmakkal, folyamatokkal azok történetével és kialakulásának folyamatával. Képesség: A hallgató képes felismerni kortárs társadalmi folyamatokat, azokat kritikai szempontok szerint olvasni, elemzi. Attitűd: Hallgató a különböző egyenlőtlenségek (nemi, osztály, rassz, etnicitás, földrajzi) forrását felismeri és a társadalmi felelősségvállalás elvei szerint viszonyul azokhoz. Más társadalmi csoportokhoz empatikusan viszonyul. Autonómia és felelősségvállalás: A hallgató a félév végére képes alapvető társadalomtudományos szövegek olvasására. Adott társadalmi jelenségekre képes reflektáltan viszonyulni tervezési feladatai során.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: <ol style="list-style-type: none">1. A társadalomtudományok története és kortárs diszciplináris felosztása2. Kutatási módszerek és azok korlátai3. Termelés és munka4. Osztály és társadalmi egyenlőtlenségek5. Társadalmi nemek és nemi alapú munkamegosztás6. Város és vidék7. Állam és nemzet8. Globális rendszerek és gyarmatosítás9. Művészeti termelés10. Digitalizáció11. Klíma és természet12. Összefoglalás				

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

1. Hét: A társadalomtudományok története és kortárs diszciplináris felosztása: Megismerkedünk a társadalomtudományos diszciplínák felosztásával (szociológia, antropológia, politológia, közgazdaságtudomány) és a megkülönböztetések kialakulásával.
2. Hét: Kutatási módszerek és azok korlátai: A társadalomtudományos kutatási módszerek (statisztika, terepmunka, interjú) alapvető fogalmaival foglalkozunk. Elsősorban a prezentált adatok kritikai olvasását gyakoroljuk.
3. Hét: Termelés és munka: A tárgyak és áruk termelésének vizsgálatán keresztül foglalkozunk a modern kapitalista társadalom történetével, kialakulásával, alapvető ellentmondásaival.
4. Hét: Osztály és társadalmi egyenlőtlenségek: Megismerkedünk a társadalmi egyenlőtlenségeket, ellentmondásokat leíró fogalmakkal (rend, osztály, státus) azok korlátaival.
 - a. Zárthelyi dolgozat: tesztkérdések
5. Hét: Társadalmi nemek és nemi alapú munkamegosztás: A gender és a társadalmi reprodukció fogalmán keresztül vizsgáljuk a nemi alapú munkamegosztást és a nemek társadalmi konstrukcióját.
6. Hét: Város és vidék: Kritikai társadalomföldrajz leírása mentén elemezzük a modern városi környezet kialakulását annak társadalomformáló erejét a város-vidék közötti egyenlőtlenségeket.
7. Hét: Állam és nemzet: Kapitalista állam kialakulása Nyugat és Kelet Európában. A nemzettel kapcsolatos narratívák és szimbólumok története és az állami intézményrendszerhez való viszonya.
8. Hét: Globális rendszerek és gyarmatosítás: Világrendszer elemzés módszere, a gyarmatosítás a kapitalizmus létrejöttének összefüggései. Kelet-Európa helye a történelemben.
 - a. Zárthelyi dolgozat: tesztkérdések
9. Hét: Művészeti termelés: kultúra és kulturális intézmények társadalomtudományos vizsgálata.
10. Hét: Digitalizáció: munka átalakulása, platform munka, prekarizáció. A digitális eszközök társadalomformáló hatása.
11. Hét: Klíma és természet: Hogyan alakítja az emberi társadalom a természetet. Klímaváltozás, kapitalocén és antropocén fogalmai.
12. Hét: Összefoglalás

A tanulás környezete:

x Tantermi

Teljesítendő követelmények, az értékelés szempontjai és módja:

Órai jelenlét, hiányzások maximális száma 3

Két félévközi zárthelyi dolgozathoz az egyik (villámkérdések) megírása (40 %)

Mindkét dolgozat megírása esetén a hallgató a jobban sikerültet számíthatja bele a végleges jegyébe.

Zárthelyi dolgozat (villámkérdések és esszékérdések) megírása (50%)

Órai aktivitás (10%)

A számonkérésre a vizsgaidőszakban kerül sor.

Az érdemjegy kiszámítása

86–100 % – jeles (5)

71–85 % – jó (4)

61–70 % – közepes (3)

51–60 % – elégséges (2)

0–50 % – elégtelen (1)

Megjelölt oldalszámok szerinti részletek olvasása hétről-hétre az alábbiakból, valamint egyéb, az adott témákhoz kapcsolódó aktuális tanulmányok, esszék értelmező áttekintése.

Angelusz Róbert, Éber Márk Áron, Gecser Ottó (2010): Társadalmi rétegződés olvasókönyv.

<https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/handle/123456789/7378?show=full>

Éber Márk Áron (2018): Társadalmi szerkezetek, társadalmi folyamatok. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.

Anthony Giddens (2008): Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest

https://www.academia.edu/33025542/Anthony_Giddens_SZOCIOL%C3%93GIA_M%C3%A1sodik_kiad%C3%A1s

S. Nagy Katalin (2006): Szociológia. Typotex, Budapest

Ajánlott irodalom:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Orisris Kiadó, Budapest

http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/Bevezetes_szoc.pdf

Krémer Balázs (2009): Bevezetés a szociálpolitikába. Napvilág Kiadó, Budapest

https://www.academia.edu/18741577/Bevezet%C3%A9s_a_szoci%C3%A1lpolitik%C3%A1ba_k%C3%B6nyv

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: